

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Κείμενο

[Η Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας]

Ένα από τα κύρια γνωρίσματα της εποχής μας είναι ότι η αγορά εργασίας γίνεται πιο σκληρή, με συνέπεια οι εργαζόμενοι να αντιμετωπίζουν ολοένα και μεγαλύτερες δυσκολίες βιοπορισμού. Καθώς η αγορά εργασίας στενεύει, οι εργασιακές απαιτήσεις ανεβαίνουν, ενώ οι αμοιβές πέφτουν. Στις συνθήκες αυτές μειώνεται το ανθρώπινο και το κοινωνικό κεφάλαιο, αυξάνεται η φτώχεια και παράλληλα συρρικνώνονται ακόμα περισσότερο τα δικαιώματα των νέων και των γυναικών. Τέλος, εμπεδώνεται¹ ο κοινωνικός αποκλεισμός για διάφορες ευάλωτες ομάδες.

Παράλληλα, στις μέρες μας η σταδιοδρομία δεν έχει μονοσήμαντο χαρακτήρα. Στο μέλλον η πλειονότητα των εργαζόμενων δε θα αρχίζει και δε θα τελειώνει την επαγγελματική ζωή με την ίδια δουλειά, καθώς υπολογίζεται ότι ένα μεγάλο ποσοστό των σημερινών εργαζομένων θα αλλάζει τρεις έως πέντε φορές επαγγελματική δραστηριότητα, ασκώντας είτε συναφή επαγγέλματα προς το αρχικό είτε εντελώς διαφορετικά. Είναι φανερό, λοιπόν, ότι στο νέο δύσκολο οικονομικό τοπίο τα θέματα που σχετίζονται με την εργασία και τη σταδιοδρομία των ανθρώπων χρειάζεται να αντιμετωπιστούν με μεγάλη προσοχή.

Η Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας είναι ένας κλάδος της Ψυχολογίας που ασχολείται με τους τρόπους, τις μεθόδους και τις διαδικασίες με τις οποίες μπορούν να υποστηριχτούν τα άτομα κάθε ηλικίας, προκειμένου να διαχειριστούν με επιτυχία τα προβλήματα, τις δυσκολίες και τις επιλογές της επαγγελματικής τους ζωής αξιοποιώντας το δυναμικό τους. Πρόκειται για μια διαδικασία που απευθύνεται σε εκείνους οι οποίοι, ενώ βρίσκονται μπροστά στην ανάγκη να πάρουν κάποια απόφαση για τη σταδιοδρομία τους, νιώθουν μπερδεμένοι και δυσκολεύονται να βρουν τον δρόμο τους. Προσφέρει στους ανθρώπους την ευκαιρία να εξετάσουν με προσοχή και ρεαλισμό τα προβλήματα που τους απασχολούν, ώστε να διαλέξουν αυτό που είναι καλύτερο γι' αυτούς και να αναλάβουν την ευθύνη για τις συνέπειες αυτής της επιλογής. Βασικός σκοπός της είναι να διευκολύνει τα άτομα, ώστε να έχουν την καλύτερη δυνατή επαγγελματική πορεία στο δεδομένο κάθε φορά τοπίο της οικονομίας. Για να το επιτύχουν αυτό, θα πρέπει - μεταξύ άλλων - να

¹ εμπεδώνεται: σταθεροποιείται, παγιώνεται.

εξοικειωθούν με την πραγματικότητα της σύγχρονης αγοράς εργασίας, με τα νέα εργασιακά πρότυπα, με τους τυπικούς ή άτυπους νόμους και με τις απαιτήσεις της.

Κεντρική έννοια στη Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας αποτελεί η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου από τα πρώιμα στάδια της πορείας του μέχρι και τη συνταξιοδότηση. Με τον όρο επαγγελματική ανάπτυξη νοείται η εξελικτική πορεία του ατόμου αναφορικά με τον προσανατολισμό του στον χώρο της εργασίας. Η επαγγελματική ανάπτυξη συνιστά πορεία ζωής, καθώς αναφέρεται στη διαλεκτική σχέση ατόμου και εργασίας που αναπτύσσεται σε όλη τη διάρκεια της ζωής του σύγχρονου ανθρώπου.

Ωστόσο, η Συμβουλευτική δίνει μεγάλη σημασία και σε άλλες εκφάνσεις και προβλήματα της ζωής που πιθανόν επηρεάζουν τη σταδιοδρομία του ανθρώπου. Συνεκτιμά λόγω χάρη τις προσωπικές και οικογενειακές συνθήκες και τις επιλογές, που φέρνουν την επιθυμητή ισορροπία προσωπικής και επαγγελματικής ζωής. Συνδέεται, ακόμη, με την προσωπικότητα, τις προτιμήσεις, τις αξίες, τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες του ανθρώπου.

Καθένας, προκειμένου να πάρει μια επαγγελματική απόφαση, χρειάζεται να λάβει υπόψη αρχικά τον εαυτό του, το πώς αντιδρά στα διάφορα ερεθίσματα, ποια είναι τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία του, τι τον ενδιαφέρει, ποιοι είναι οι στόχοι του, τι θεωρεί σημαντικό στη ζωή και στον επαγγελματικό του χώρο. Η Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας διαθέτει πλήθος τεχνικών και μεθόδων που βοηθούν τα άτομα να κάνουν «αυτοδιερεύνηση», δηλαδή να σκιαγραφήσουν το προφίλ² τους και να εντοπίσουν εκείνα από τα χαρακτηριστικά τους, τα οποία μπορούν να αξιοποιήσουν για την επαγγελματική τους πορεία κι εξέλιξη. Με άλλα λόγια, δεν αποσκοπεί στην παροχή έτοιμων «συνταγών», αλλά στη δραστηριοποίηση του ίδιου του ατόμου, προκειμένου να ενεργοποιήσει τις δυνατότητες που διαθέτει και να τις αξιοποιήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Αικ. Κεδράκα (χ.χ.). Συμβουλευτική σταδιοδρομίας Εκπαιδευτικό υλικό για τα κέντρα Δια Βίου Μάθησης. Αθήνα: ΥΠΕΠΘ, 5-18 (διασκευή)

² προφίλ: το σύνολο των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της προσωπικότητας ενός ατόμου.

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 80 – 100 λέξεις.

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Με ποια επιχειρήματα τεκμηριώνει η συγγραφέας την άποψη ότι, για να έχουν οι άνθρωποι την καλύτερη δυνατή επαγγελματική πορεία, θα πρέπει να εξοικειωθούν με την πραγματικότητα της σύγχρονης αγοράς εργασίας; (50-70 λέξεις)

(μονάδες 11)

B2. Να δώσετε από έναν πλαγιότιτλο στην τρίτη παράγραφο (Η Συμβουλευτική....απαιτήσεις της) και την πέμπτη παράγραφο (Ωστόσο,... του ανθρώπου) του κειμένου.

(μονάδες 4)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. «δυσκολίες βιοπορισμού», «δραστηριοποίηση του ίδιου του ατόμου».

Χρησιμοποιώντας τις παραπάνω φράσεις, να δημιουργήσετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων.

(μονάδες 10)

Γ2. Να επισημάνετε στο κείμενο πέντε όρους ειδικού/επιστημονικού λεξιλογίου.

(μονάδες 5)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Στο κείμενο αναλύεται ο κλάδος της συμβουλευτικής σταδιοδρομίας. Αρχικά υπογραμμίζεται ότι η αγορά εργασίας πλέον είναι σκληρή για τα ευαίσθητα κοινωνικά στρώματα και παράλληλα ότι αίρεται η επαγγελματική σταθερότητα. Αυτές οι εξελίξεις απαιτούν προσοχή, γι' αυτό η κειμενογράφος προτείνει τη συμβουλευτική σταδιοδρομίας για τη σωστή διαχείριση των εργασιακών ζητημάτων, όσων επιθυμούν να σταθμίσουν τις δυνατότητές τους και να διευκολυνθούν στην εύρεση και την άσκηση εργασίας. Βασικό χαρακτηριστικό της συμβουλευτικής είναι η επαγγελματική ανάπτυξη, εξετάζοντας συνολικά την προσωπικότητα και

την κοινωνική ζωή του ατόμου. Συνεπώς, βοηθά το άτομο με ποικίλες τεχνικές στον εντοπισμό των χαρακτηριστικών του, ώστε δραστηριοποιηθεί και να αποδώσει επαγγελματικά.

B1. Για να έχουν οι άνθρωποι την καλύτερη δυνατή επαγγελματική σταδιοδρομία θα πρέπει να εξοικειωθούν με τα νέα δεδομένα της αγοράς εργασίας. Το εργασιακό τοπίο αλλάζει διαρκώς, η σταδιοδρομία δεν είναι μονοσήμαντη, οπότε ο άνθρωπος πρέπει να έχει αυτογνωσία και να λειτουργεί με ευελιξία, για να προσαρμόζεται στην πραγματικότητα της αγοράς εργασίας. Αυτός είναι και ο σκοπός της συμβουλευτικής· να διευκολύνει τα άτομα να έχουν την καλύτερη επαγγελματική πορεία ανάλογα με τα δεδομένα της εποχής.

B2. Πλαγίοιτος 3^{ης} παραγράφου: «Η έννοια και ο σκοπός της συμβουλευτικής σταδιοδρομίας»

Πλαγίοιτος 5^{ης} παραγράφου: «Το ενδιαφέρον της συμβουλευτικής σταδιοδρομίας για όλους τους παράγοντες καθορισμού της σταδιοδρομίας»

Γ1. Οι αλλαγές στο εργασιακό τοπίο τα τελευταία χρόνια είχαν αρνητικό αποτέλεσμα. Οι θέσεις εργασίας συρρικνώνονται, η ανεργία σημειώνει αύξηση με συνέπεια τις **δυσκολίες βιοπορισμού** κυρίως για τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Σημαντική προϋπόθεση για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων αποτελεί η **δραστηριοποίηση του ίδιου του ατόμου** στο μέγιστο δυνατό βαθμό, ώστε να επαναπροσδιορίσει τους επαγγελματικούς του στόχους με την κατάλληλη, βέβαια, επιστημονική καθοδήγηση.

Γ2. Πέντε ειδικοί επιστημονικοί όροι είναι οι ακόλουθοι:

1. «Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας»
2. «το ανθρώπινο και κοινωνικό κεφάλαιο»
3. «επαγγελματική ανάπτυξη»
4. «εξελικτική πορεία του ατόμου»
5. «αυτοδιερεύνηση»